

BESËLIDHJA PËR TË DREJTAT E FËMIJËS NË ISLAM

Konventa e Organizatës për
Bashkëpunim Islamik për të
drejtat e fëmijëve

**Nisma për zhvillimin e predikuesve — thirrësve |
Thirrja.org**

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

OIC/9-1GGE/HR1/2004/Rep.Fina1

BESËLIDHJE PËR TË DREJTAT E FËMIJËS NË ISLAM

Shtetet Palë të këtij Pakti,

Duke besuar se vlerat dhe parimet përbëjnë modelet e sjelljes së shoqërisë muslimane në atë mënyrë që të realizohet siguria, stabiliteti, zhvillimi dhe përparimi i shoqërisë brenda mjedisit familjar, i cili është guri i themelit të ndërtesës shoqërore,

Duke u nisur nga përpjekjet islame për çështjet e fëmijërisë, të cilat kontribuan në zhvillimin e Konventës së Kombeve të Bashkuara të vitit 1989 për të Drejtat e Fëmijës,

Duke ditur objektivat e Organizatës së Konferencës Islamike të mbajtura në Kartën e saj dhe rezolutat e Samitit dhe Konferencave Ministrore dhe të konventave ndërkombëtare të nënshkruara nga Shtetet Anëtare;

Duke afirmuar parimet e përfshira në Deklaratën e Dhakës mbi të Drejtat e Njeriut në Islam të miratuar nga Konferenca e 14 -të Islamike e Ministrave të Jashtëm në dhjetor

1983 dhe Deklaratën e Kajros për të Drejtat e Njeriut në Islam të miratuar nga KNFM e 14 -të sipas rezolutës nr. 49/19-P (1990) dhe në Deklaratën mbi të Drejtat dhe Kujdesin e Fëmijës në Islam të miratuar nga Konferenca e Shtatë e Samitit Islamik nën rezolutën nr. 16/7-C (1994),

Duke afirmuar rolin qytetërues dhe historik të Umetit Islam dhe kontributin në përpjekjet ndërkombëtare për të drejtat e njeriut,

Duke besuar se të drejtat themelore dhe liritë publike në Islam janë pjesë përbërëse e tij dhe askush nuk ka të drejtë t'i ndërpresë, shkelë ose shpërfillë;

Të vetëdijshëm për përgjegjësinë e madhe ndaj Fëmijës në veçanti si pararojës dhe krijues i së ardhmes së Umetit;

Përpjekja për të përmirësuar performancën islame në sektorin e fëmijëve në mënyrë që të përshtaten kornizat dhe mekanizmat për t'u përballur me ndryshimet dhe transformimet gjithnjë e më të përshpejtuara dhe pasojat e tyre në atë sektor;

Duke kuptuar se urdhri i parë i punës serioze është të fitohet një pasqyrë e vetëdijshme për sfidat e grumbulluara dhe ato të pritshme me të cilat përballet Umeti, veçanërisht efektet negative të transformimeve ekonomike dhe sociale, zbehja e rolit të familjes, dobësimi i ndjenjës së përkatësisë, këputja e lidhjeve familjare, rënia e vlerave dhe idealeve, pakësimi i shërbimeve shëndetësore dhe arsimore, rritja e shkallës së analfabetizmit, si dhe efektet e përparimeve të përshpejtuara në shkencat dhe fushat e dijes dhe revolucionit të informacionit, përveç vazhdimësisë këmbëngulëse të modeleve kulturore negative dhe të modës së vjetër;

Duke pasur parasysh se fëmijët, si pjesë e sektorit të rrezikuar të shoqërisë, mbajnë barrën e vuajtjeve më të mëdha si rezultat i fatkeqësive natyrore dhe atyre të shkaktuara nga njeriu të cilat çojnë në pasoja tragjike, si jetimoret, fëmijë të pastrehë, fëmijë të shfrytëzuar në ushtri, fëmijë që kryejnë punë të rënda, punë të rrezikshme ose të paligjshme, si dhe duke marrë parasysh vuajtjet e fëmijëve refugjatë, atyre që jetojnë nën zgjedhën e okupimit ose fëmijë që lëngojnë ose që janë të zhvendosur si rezultat i konflikteve të armatosura dhe zisë së bukës, duke nxitur kështu përhapjen e dhunës midis fëmijëve dhe rritjen e numrit të fëmijëve me aftësi të kufizuara fizike, mendore, dhe sociale;

Duke besuar se situata kërkon një qëndrim që vendos një përkushtim ndaj të Drejtave të Fëmijës dhe konfirmon vendosmërinë për të vazhduar përpjekjet për aktivizimin e këtyre të drejtave dhe tejkalimin e pengesave që qëndrojnë në rrugën e Umetit;

Të bindur se Umeti ka aftësi dhe burime të mjaftueshme për të siguruar një fitore mbi pengesat me të cilat përballet, duke u ndërtuar mbi vlerat e larta fetare dhe sociale me familjen që gëzon krenarinë tonë mbi bazën e dashurisë dhe mëshirës. Umeti ka burime

njerëzore dhe materiale që përballojnë këtë mundësi reale për zhvillim gjithëpërfshirës dhe të qëndrueshëm;

Duke njohur të drejtën e fëmijës për t'u rritur brenda një mjedisi familjar të udhëhequr nga vlera, dashuria dhe mirëkuptimi e të vendosur në atë mënyrë që t'i mundësojnë atij të ushtrojë të drejtat e tij pa diskriminim;

Mbështetja e planeve, programeve dhe projekteve që synojnë përmirësimin e kushteve të fëmijërisë në botën islame, duke përfshirë përpunimin e legjislacionit ose regjimeve kombëtare që sigurojnë ushtrimin e të drejtave të plota të fëmijës;

Duke marrë parasysh se ky Pakt afirmon të drejtat e fëmijës në dispozitat e Sheriatit Islam, duke marrë parasysh ligjet e brendshme të shteteve dhe të drejtat e fëmijëve të pakicave dhe komuniteteve jomuslimane, në afirmimin e të drejtave të njeriut të përbashkëta nga fëmija musliman dhe jomusliman,

Kanë rënë dakord si më poshtë:

Neni i parë Përkufizimi i fëmijës

Për qëllimet e këtij Pakti, fëmijë nënkupton çdo qenie njerëzore që, sipas ligjit në fuqi për të, nuk ka arritur pjekurinë.

Neni dy Objektivat

Ky Pakt synon të realizojë objektivat e mëposhtme:

1. Të kujdeset për familjen, të forcojë aftësitë e saj dhe t'i japë asaj mbështetjen e nevojshme për të parandaluar përkeqësimin e kushteve të saj ekonomike, sociale ose shëndetësore, si dhe të aftësojë burrin dhe gruan për të siguruar përmbushjen e rolit të tyre në rritjen e fëmijëve në aspektin fizik, psikologjik dhe atë të sjelljes.
2. Të siguroj një fëmijëri të ekuilibruar dhe të sigurt dhe për të siguruar rritjen e brezave të fëmijëve muslimanë që besojnë në krijuesin e tyre, i përmbahen besimit të tyre, janë besnikë ndaj vendit të tyre, janë të përkushtuar ndaj parimeve të së vërtetës dhe mirësisë në mendime dhe në vepra, dhe ndaj ndjenjës së përkatësisë në qytetërimin islam.
3. Të përgjithësoj dhe thelloj interesin për fazat e fëmijërisë dhe adoleshencës dhe për të siguruar kujdes të plotë për to për të rritur breza të denjë për shoqërinë.

4. Të ofrojë arsim fillor dhe të mesëm falas, e të jetë i detyrueshëm për të gjithë fëmijët, pavarësisht nga gjinia, ngjyra, kombësia, feja, lindja apo çdo lloj konsiderate tjetër, të zhvillohet arsimi nëpërmjet përmirësimit të kurrikulave shkollore, trajnimit të mësuesve dhe ofrimit të mundësive për formim profesional.
5. Të ofrojë mundësi që fëmija të zbulojë talentet e tij dhe të njohë rëndësinë dhe vendin e tij në shoqëri përmes familjes dhe institucioneve përkatëse, si dhe të inkurajojë fëmijët të marrin pjesë në jetën kulturore të shoqërisë.
6. Të sigurojë kujdesin e nevojshëm për fëmijët me nevoja të veçanta dhe për ata që jetojnë në kushte të vështira si dhe të adresojë shkaqet që çojnë në kushte të tilla.
7. Të sigurojë të gjithë ndihmën dhe mbështetjen e mundshme për fëmijët myslimanë në të gjitha pjesët e botës në koordinim me qeveritë ose përmes mekanizmave ndërkombëtarë.

Neni tre

Parimet

Për të arritur objektivat e parashikuara në nenin 2, është e detyrueshme që të:

1. Respektohen dispozitat e Sheriatit Islam dhe të respektohet legjislacioni i brendshëm i Shteteve Anëtare.
2. Respektohen objektivat dhe parimet e Organizatës së Konferencës Islamike.
3. Jepet prioritet i lartë ndaj të drejtave, interesave, mbrojtjes dhe zhvillimit të fëmijëve.
4. Sigurohet barazia në kujdes, të drejta dhe detyrime për të gjithë fëmijët.
5. Vëzhgohet mosndërhyrja në punët e brendshme të ndonjë shteti.
6. Vëzhgohen konstantet kulturore dhe civilizuese të Umetit Islam.

Neni katër

Detyrimet e shteteve

Shtetet Palë të këtij Pakti do të respektojnë për sa vijon:

1. Respektojnë të drejtat e përcaktuara në këtë Pakt dhe ndërmarrin hapat e nevojshëm për ta zbatuar atë në përputhje me rregulloret e tyre të brendshme.

2. Respektojnë përgjegjësitë dhe detyrimet e prindërve, kujdestarëve ligjorë ose personave të tjerë që janë ligjërisht përgjegjës për fëmijën në përputhje me rregulloret ekzistuese vendase siç kërkohet nga interesi i fëmijës.
3. Të ndalojnë veprimet e bazuara në zakone, tradita ose praktika që janë në kundërshtim me të drejtat dhe detyrat e përcaktuara në këtë Pakt.

Neni i pestë

Barazia

Shtetet Palë garantojnë barazinë e të gjithë fëmijëve, siç kërkohet nga ligji për të gëzuar të drejtat dhe liritë e tyre të përcaktuara në këtë Pakt, pavarësisht nga gjinia, lindja, raca, feja, gjuha, përkatësia politike ose çdo konsideratë tjetër që prek të drejtën e fëmijës, të familjes, ose përfaqësuesit të tij/saj sipas ligjit ose Sheriatit.

Neni i gjashtë

E drejta për jetë

1. Fëmija ka të drejtën e jetës që nga momenti kur është fetus në barkun e nënës së tij/saj ose në rast të vdekjes së nënës së tij/saj; aborti duhet të ndalohet, përveçse në rast nevojë të garantuar interesat e nënës, fetusit ose të dyjave. Fëmija ka të drejtën e prejardhjes, pronësinë, trashëgiminë dhe mbështetjen për fëmijë.
2. Shtetet Palë të Paktit garantojnë bazat e nevojshme për mbijetesën dhe zhvillimin e fëmijës dhe për mbrojtjen e tij/saj nga dhuna, abuzimi, shfrytëzimi dhe përkeqësimi i kushteve të jetesës dhe shëndetit të tij/saj.

Neni i shtatë

Identiteti

1. Fëmija, që nga lindja, ka të drejtën e një emri të mirë, të regjistrohet në autoritetet përkatëse, t'i përcaktohet kombësia dhe të njohë prindërit e tij/saj, të gjithë të afërmit e tij/saj dhe nënën kujdestare.
2. Shtetet Palë të Paktit do të ruajnë elementet e identitetit të fëmijës, duke përfshirë emrin e tij/saj, kombësinë dhe marrëdhëniet familjare në përputhje me ligjet e tyre të brendshme dhe do të bëjnë çdo përpjekje për të zgjidhur çështjen e pashtetësisë për çdo fëmijë të lindur në territoret e tyre ose për cilindo nga shtetasit e tyre jashtë territorit të tyre.
3. Fëmija me prejardhje të panjohur ose që është i asimiluar ligjërisht me këtë status ka të drejtën e kujdestarisë dhe kujdesit, por pa adoptim. Ai do të ketë të drejtën e një emri, titulli dhe kombësie.

Neni tetë

Kohezioni Familjar

1. Shtetet Palë do të mbrojnë familjen nga shkaqet e dobësisë dhe shpërbërjes dhe do të punojnë, brenda burimeve të disponueshme, për t'u kujdesur për anëtarët e familjes dhe për të shkaktuar kohezion dhe ekuilibër mes tyre.
2. Asnjë fëmijë nuk duhet të ndahet nga prindërit e tij/saj kundër vullnetit të tyre dhe prindërve nuk do t'u hiqet kujdestaria përveçse në rast nevojë ekstreme, në interes të fëmijës dhe me një justifikim ligjor, në përputhje me procedurat e brendshme dhe duke iu nënshtruar rregullave gjyqësore kur ofrohet mundësia që të dy fëmijët, njëri ose të dy prindërit, ose një anëtar i familjes të bëjnë të njohura pikëpamjet e tyre.
3. Shtetet Palë marrin parasysh në politikat e tyre sociale interesat më të mira të fëmijës dhe nëse ndarja nga prindërit e tij/saj është e nevojshme, asnjë fëmijë nuk do të privohet nga mbajtja e marrëdhënieve me ta.
4. Fëmija do të lejohet të largohet nga shteti i tij/saj për të qëndruar me prindërit e tij/saj/ose me ndonjërin prej tyre në një vend tjetër, me kusht që të mos jetë i ndarë prej tyre në përputhje me paragrafin 2 të këtij neni, ose largimi i tij/saj nuk ndodh duke shkelur kufizimet e vendosura në bazë të procedurave të zbatueshme në shtetin në fjalë.

Neni nëntë

Liritë personale

1. Çdo fëmijë i aftë për të formuar pikëpamjet e tij/saj personale, sipas moshës dhe pjekurisë së tij/saj, ka të drejtë t'i shprehë ato lirisht për të gjitha çështjet që e prekin atë, me gojë, me shkrim ose me çdo mjet tjetër të ligjshëm në mënyrë që nuk është në kundërshtim me Sheriatin dhe etikën.
2. Çdo fëmijë ka të drejtë për respektimin e jetës së tij/saj personale. Megjithatë, prindërit ose përfaqësuesi ligjor kanë të drejtë të ushtrojnë mbikëqyrje islame dhe humane mbi sjelljen e fëmijës, i cili nuk do t'i nënshtrohet asnjë kufizimi përveç atyre të vendosura në përputhje me ligjin dhe që janë të nevojshëm për mbrojtjen e rendit publik, sigurisë publike, moralit publik, shëndetit publik ose mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të të tjerëve.

Neni dhjetë

Liria e Tubimit

Çdo fëmijë ka të drejtë të formojë dhe t'i bashkohet çdo tubimi paqësor, civil në përputhje me dispozitat ligjore dhe statutore në shoqërinë e tij/saj dhe në një mënyrë që

është në përputhje me moshën e tij/saj dhe që nuk cenon sjelljen, shëndetin e tij/saj apo trashëgiminë.

Neni njëmbëdhjetë

Edukimi

1. Një edukim i shëndoshë është një e drejtë e fëmijës dhe është përgjegjësi e prindërve të tij/saj ose e kujdestarit ligjor, sipas rastit, dhe në të cilën institucionet e shtetit, brenda mundësive të tyre, do ta ndihmojnë atë.
2. Edukimi i fëmijës do të synojë këto objektiva:
 - I. Të zhvillojë personalitetin, vlerën fetare e morale, ndjenjën e qytetarisë dhe solidaritetin islam e njerëzor të fëmijës dhe të rrënjos tek ai frymën e mirëkuptimit, dialogut, tolerancës dhe miqësisë ndërmjet popujve.
 - II. Të inkurajojë fëmijën të fitojë aftësi dhe kapacitete për t'u përballur me situata të reja dhe për të kapërcyer zakonet negative dhe për t'u rritur i bazuar në arsyetime shkencore dhe objektive.

Neni dymbëdhjetë

Arsimi dhe Kultura

1. Çdo fëmijë ka të drejtën e arsimit bazë të detyrueshëm falas duke mësuar parimet e edukimit islam (si dhe besimin dhe sheriatin sipas situatës) dhe në sigurimin e mjeteve të nevojshme për zhvillimin e tij/saj mendor, psikologjik dhe aftësitë fizike, për t'i lejuar atij të jetë i hapur ndaj standardeve të përbashkëta të kulturës njerëzore.
2. Shtetet Palë të këtij Pakti do të sigurojnë:
 - I. Arsimi fillor i detyrueshëm falas për të gjithë fëmijët në baza të barabarta.
 - II. Arsimi i mesëm falas dhe i detyrueshëm mbi bazën progresive, në mënyrë që brenda dhjetë viteve t'u vihet në dispozicion të gjithë fëmijëve.
 - III. Arsimi i lartë, duke respektuar aftësinë dhe interesin e çdo fëmije, në përputhje me sistemin arsimor në çdo shtet.
 - IV. E drejta e çdo fëmije për të veshur rroba "të pajtueshme me besimet e saj", duke respektuar Sheriatin Islam, rregullat e sjelljes publike dhe modestinë.
 - V. Trajtim efektiv i problemit të analfabetizmit, braktisjes së shkollimit dhe atyre që mungojnë në arsimin bazë.
 - VI. Kujdesi për nxënësit e dalluar dhe të talentuar në të gjitha fazat e arsimit.
 - VII. Prodhimi dhe botimi i librave për fëmijë, ngritja e bibliotekave për fëmijë dhe përdorimi i mjeteve të komunikimit masiv në propagandimin e materialeve

kulturore, sociale dhe artistike në lidhje me fëmijët dhe inkurajimi i edukimit të fëmijëve.

3. Për të drejtën e fëmijës që i afrohet pubertetit për të marrë edukimin e duhur seksual duke bërë dallimin midis të ligjshmes dhe të paligjshmes.
4. Dispozitat e këtij neni dhe nenit 11 menjëherë para tij nuk do të bien ndesh me lirinë e fëmijës musliman për të hyrë në institucione të përbashkëta arsimore private, me kusht që këto institucione të respektojnë dispozitat e Sheriatit islam dhe që edukimi i dhënë në institucione të tilla të respektojnë rregullat e përcaktuara nga shteti.

Neni trembëdhjetë

Koha e pushimit dhe e aktivitetit

- 1- Fëmija ka të drejtë të ketë kohë pushimi dhe lojërash dhe të ushtrojë aktivitete të ligjshme që i përshtaten moshës së tij/saj gjatë kohës së lirë.
- 2- Fëmija ka të drejtë të marrë pjesë në sferat kulturore, artistike dhe sociale.
- 3- Prindërit ose përgjegjësit ligjor për fëmijën kanë të drejtë të mbikëqyrin fëmijën gjatë ushtrimit të veprimtarive që ai i dëshiron në përputhje me këtë nen në kuadër të kontrolleve edukative, fetare dhe morale.

Neni katërmëdhjetë

Standardi i Jetesës Sociale

1. Çdo fëmijë ka të drejtën e kujdestarisë dhe mbajtjes për ta shpëtuar nga humbja për shkak të paaftësisë së tij/saj për të ruajtur dhe mbajtur veten.
2. Shtetet Palë do të njohin të drejtën e çdo fëmije për të përfituar nga sigurimet shoqërore (mirëqenia sociale) në përputhje me ligjet e tyre kombëtare.
3. Shtetet palë janë të detyruara të ulin çmimet e shërbimeve dhe të përjashtojnë fëmijët nga tarifat dhe taksat.
4. Çdo fëmijë ka të drejtë për një standard jetese të përshtatshëm për zhvillimin e tij mendor, psikologjik, fizik dhe social.
5. Shtetet Palë do t'i garantojnë fëmijës masa të detyrueshme për të detyruar prindërit e tij/saj ose kujdestarin ligjor sipas ligjit të Sheriatit që t'i ofrojnë atij/asaj mbështetje sipas aftësive të tyre.

Neni i pesëmbëdhjetë

Shëndeti i Fëmijëve

Fëmija ka të drejtë për kujdes fizik dhe psikologjik. Kjo do të realizohet nëpërmjet:

1. Sigurimit të kujdesit për nënën që nga fillimi i shtatzënisë dhe gjatë gjidhënies natyrale qoftë nga nëna ose nga dikush tjetër nëse nëna nuk është në gjendje të ushqejë foshnjën.
2. E drejta e fëmijës për rregulla (zbatim) më të lehta sheriatike dhe gjyqësore në favor të gjidhënës legjitime të tij/saj sipas ligjit të Sheriatit, dhe për të shtyrë disa dënime të dhëna ndaj saj, si dhe pakësimin e detyrave të punës për gjidhënëset dhe gratë shtatzëna si dhe zvogëlimin e orarit të tyre të punës.
3. E drejta e tij/saj për masat e nevojshme për të ulur shkallën e vdekshmërisë foshnjore dhe të fëmijëve.
4. Një ekzaminim mjekësor i detyrueshëm për çiftet e ardhshme për të siguruar mungesën ose shkaqet e sëmundjeve trashëgimore ose ngjitëse që paraqesin rrezik për fëmijën.
5. E drejta e një fëmije mashkull për rrethprerje - synetim.
6. Mosndërhyrja e të dy prindërve ose të tjerëve në ndryshimin mjekësor të ngjyrës, formës, tipareve ose seksit të fetusit, përveç nevojave mjekësore.
7. Ofrimi i kujdesit mjekësor parandalues, kontrollit të sëmundjeve dhe kequshqyerjes, si dhe ofrimi i kujdesit të nevojshëm shëndetësor për të dhe për nënën e tij.
8. E drejta e fëmijës nga shteti dhe shoqëria për të ofruar informacion dhe shërbime mjekësore për nënat me qëllim ndërgjegjësimin dhe ndihmën për përmirësimin e shëndetit të fëmijëve të tyre.
9. Garantimi i të drejtës së fëmijës për t'u mbrojtur nga lëndët narkotike, dehëse dhe substancave të tjera të dëmshme si dhe nga sëmundjet infektive dhe endemike.

Neni i gjashtëmbëdhjetë

Fëmijët me aftësi të kufizuara dhe fëmijët me nevoja të veçanta

- 1- Një fëmijë me aftësi të kufizuara ose me nevoja të veçanta ka të drejtë të marrë një përkujdesje të veçantë që garanton të drejtat e tij/saj të plota dhe në përpjesëtim me

rastin e tij/saj dhe me kushtet e prindërve të tij/saj ose të atij që është përgjegjës për të, si dhe në përpjesëtim me kapacitetet e disponueshme; shërbimet duhet të ofrohen sa më shumë që të jetë e mundur pa pagesë ose me tarifa nominale.

- 2- Objektivat e kujdesit për një fëmijë me aftësi të kufizuara ose me nevojë të veçanta janë edukimi, rehabilitimi dhe trajnimi; sigurimi i mjeteve të përshtatshme të lëvizshmërisë (shërbime mjekësore, psikologjike, sociale, arsimore, profesionale dhe argëtuese); për t'i mundësuar atij/asaj të integrohet në shoqëri.

Neni i shtatëmbëdhjetë

Mbrojtja e Fëmijëve

Shtetet Palë marrin masat e nevojshme për të mbrojtur fëmijën nga:

1. Përdorimi i paligjshëm i drogave, substancave dehëse dhe të dëmshme, ose pjesëmarrja në prodhimin, promovimin ose trafikimin e tyre.
2. Të gjitha format e torturës ose trajtimit çnjerëzor ose poshtërues në të gjitha rrethanat dhe kushtet, ose kontrabandimi, rrëmbimi ose trafikimi i tij/saj.
3. Të gjitha format e abuzimit, veçanërisht abuzimi seksual.
4. Çfarëdo invazioni kulturor, ideologjik, informativ dhe komunikues i cili bie ndesh me Sheriatin islam ose me interesat kombëtare të shteteve palë.
5. Të mbrojtë fëmijët duke mos i përfshirë në konflikte të armatosura apo luftëra.

Neni i tetëmbëdhjetë

Puna e Fëmijëve

- 1- Asnjë fëmijë nuk duhet të ushtrojë ndonjë punë të rrezikshme ose punë që pengon edukimin e tij/saj ose që është në dëm të shëndetit të tij/saj si dhe rritjes fizike ose shpirtërore.
- 2- Rregulloret e brendshme të çdo shteti do të përcaktojnë moshën minimale të punës, si dhe kushtet dhe orët e punës. Ndaj atyre që bien ndesh me këto rregulle do të vendosen sanksione.

Neni i nëntëmbëdhjetë

Drejtësia

- 1- Fëmijës i hiqet liria, përveç në përputhje me ligjin dhe për një periudhë të arsyeshme dhe të caktuar.
- 2- Një fëmijë të privuar nga liria e tij/saj do të trajtohet në mënyrë konsistente me dinjitetin, respektimin e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore. Duhet të respektohen nevojat e personave të moshës së tij/saj.
- 3- Shtetet Palë të Paktit do të respektojnë sa vijon:
 - (a) Fëmija të cilit i hiqet liria do të ndahet nga të rriturit në vende të veçanta për fëmijët delikuentë.
 - (b) Fëmija duhet të informohet menjëherë dhe drejtpërdrejt për akuzat ndaj tij me thirrjen ose kapjen e tij/saj dhe prindërit, kujdestari ose avokati i tij/saj ftohen të jenë të pranishëm me të.
 - (c) Fëmijut do t'i sigurohet asistencë ligjore dhe humanitare aty ku është e nevojshme, duke përfshirë aksesin tek një avokat dhe një përkthyes nëse është e nevojshme.
 - (d) Shqyrtimi i shpejtë i çështjes nga një gjykatë e specializuar për të mitur, me mundësi që vendimi të kundërshtohet nga një gjykatë më e lartë, pasi fëmija të jetë dënuar.
 - (e) Asnjë fëmijë nuk duhet të detyrohet të pranojë fajin ose të japë dëshmi.
 - (f) Ndëshkimi duhet të konsiderohet si mjet reformimi dhe kujdesi për rehabilitimin e fëmijës dhe riintegrimin e tij në shoqëri.
 - (g) Do të përcaktohet një moshë minimale nën të cilën fëmija nuk mund të gjykohej.
 - (h) Duhet të sigurohet respektimi i privatësisë së fëmijës gjatë të gjitha fazave të padisë.

Neni njëzet

Përgjegjësia e prindërve dhe mbrojtja nga praktikat e dëmshme

- 1- Prindërit ose përgjegjësit ligjor janë të detyruar të sigurojnë edukim dhe arsimim të mirë për fëmijën.
- 2- Prindërit ose përgjegjësit ligjor dhe Shtetet Palë të Paktit do ta mbrojnë fëmijën nga praktikat dhe traditat që janë të dëmshme në aspektin shoqërorë, kulturorë ose për shëndetin e tij/saj, dhe nga praktikat që kanë efekte negative në mirëqenien, dinjitetin ose rritjen e tij/saj, si dhe ato nga praktikat që çojnë në diskriminim ndërmjet fëmijëve në bazë të seksit ose arsyeve të tjera në përputhje me rregulla dhe pa paragjykime nga Sheriati Islam.

Neni njëzet e një

Fëmijët Refugjatë

Shtetet Palë të këtij Pakti do të sigurojnë, sa më shumë që të jetë e mundur, që fëmijët refugjatë, ose ata të asimiluar ligjërisht me këtë status, të gëzojnë të drejtat e parashikuara në këtë Pakt brenda legjislacionit të tyre kombëtar.

Neni njëzet e dy

Nënshkrimi, ratifikimi dhe/ose aderimi në Pakt

- 1- Ky Pakt do të jetë i hapur për nënshkrim nga të gjitha Shtetet Anëtare të Organizatës së Konferencës Islamike.
- 2- Ky Pakt do të jetë i hapur për ratifikim dhe/ose aderim nga të gjitha Shtetet Anëtare.
- 3- Instrumentet e ratifikimit do të depozitohen pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Konferencës Islamike.

Neni njëzet e tre

Hyrja e Besëlidhjes në fuqi

- 1- Ky Pakt do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas datës së depozitimit pranë Sekretarit të Përgjithshëm të Organizatës së Konferencës Islamike të instrumentit të njëzetë të ratifikimit.
- 2- Për çdo shtet që aderon në këtë Pakt, Pakti do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas depozitimit nga ky shtet i instrumentit të tij të aderimit.

Neni njëzet e katër

Mekanizmi i Zbatimit të Paktit

- 1- Shtetet Palë të këtij Pakti bien dakord të krijojnë një Komitet Islamik për të Drejtat e Fëmijëve. Komiteti do të përbëhet nga përfaqësuesit e të gjitha shteteve palë të këtij Pakti dhe do të mbledhet çdo dy vjet, duke filluar nga data e hyrjes në fuqi të këtij Pakti, komiteti do të mbledhet në selinë e Organizatës së Konferencës Islamike, për të shqyrtuar progresin e arritur në zbatimin e këtij Pakti.
- 3- Procedurat e mbledhjes, për të cilat dy të tretat e shteteve palë të këtij Pakti do të përbëjnë kuorumin, do të rregullohen nga rregullat e procedurës për mbledhjen e konferencave të Organizatës së Konferencës Islamike.

Neni njëzet e pesë

Tërheqja e rezervimit dhe ndryshimi

- 1- Shtetet Anëtare do të kenë të drejtën të bëjnë rezerva për disa seksione të këtij Pakti ose të tërheqin rezervën e tyre pasi të kenë njoftuar Sekretarin e Përgjithshëm.
- 2- Çdo Shtet Anëtar ka të drejtë të tërhiqet nga ky Pakt sa herë që dëshiron. Tërheqja do të hyjë në fuqi në ditën e tridhjetë pas marrjes së njoftimit nga Sekretari i Përgjithshëm.
- 3- Çdo shtet palë mund të paraqesë një kërkesë për ndryshimin e këtij Pakti nëpërmjet një njoftimi me shkrim; amendamenti do të hyjë në fuqi vetëm me miratimin e dy të tretave të Shteteve Anëtare të OIC.

Neni njëzet e gjashtë

Gjuhët Zyrtare

Ky Pakt është bërë në gjuhët arabe, angleze dhe franceze, të cilat janë të gjitha njëlloj autentike.